

råder, så der over tid genskabes naturtyper som moser, sumpskove, rørskove, lavvandede søer, naturlige vandløb og våde bredarealer.

Ad nr. 13-16 overordnet:

Nr. 13-16 er en omskrivning af § 6, stk. 3, nr. 8, hvorefter regionplanerne skal indeholde retningslinjer for varetagelsen af bevaringsværdier og naturbeskyttelsesinteresser i det åbne land, herunder udpegningen og sikringen af naturområder med særlige beskyttelsesinteresser. Det foreslås præciseret, at naturbeskyttelsesinteresser og bevaringsværdier omfatter natur, herunder de økologiske forbindelser, landskab, kulturhistorie og geologi. Bestemmelserne i nr. 13-16 lovfæster praksis fra de eksisterende regionplaner med henblik på at fastholde de nuværende mål for udviklingen. Samtidig er der foretaget en ændring, således at bestemmelserne omfatter både det åbne land og byerne i overensstemmelse med, at kommunerne overtager plankompetencen på tværs af det åbne land og byerne.

Ad nr. 13: Varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, herunder beliggenheden af naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser samt af potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser

For så vidt angår naturbeskyttelsesinteresserne har Miljøministeriet på baggrund af amternes hidtidige arbejde og de internationale forpligtelser udviklet en metode til at gennemføre en naturplanlægning baseret på opdeling af naturområder efter deres kvalitet samt udpegningsarealer med potentielle naturkvaliteter og økologiske forbindelser. Naturplanlægningen er et velegnet instrument som grundlag for en prioritering af den konkrete naturforvaltningsindsats, f.eks. naturgenopretning, naturpleje og forvaltning af forskellige tilskudsordninger til varetagelse af naturhensyn, herunder især tilskudsordningerne under de miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (de såkaldte MVJ-ordninger). Naturplanlægningen giver også et mere præcist grundlag for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresser i forbindelse med administrationen af gældende lovgivning. Tilrettelæggelsen af naturplanlægningen og målfastlæggelsen for naturbeskyttelsen vil skulle spille tæt sammen med overvågningsprogrammet NOVANA, ligesom den vil skulle ses i sammenhæng med de forudsætninger for kommuneplanlægningen, der følger af Natura 2000-planer i de internationale naturbeskyttelsesområder og vandplaner efter miljømålsloven. Med særlige naturbeskyttelsesinteresser menes Natura 2000-områder, generelt beskyttede na-

turområder efter naturbeskyttelseslovens § 3, klitfredede områder og naturfredede områder. Potentielle naturområder er områder, hvor det er muligt at genskabe værdifulde levesteder for vilde planter og dyr, jf. også bemærkningerne til nr. 11 og 12. Potentielle naturområder kan også være områder, som kan reetableres som natur for at skabe større sammenhængende naturområder, eller hvor økologiske forbindelser kan etableres eller forbedres.

Ad nr. 14: Sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder for beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier

De kulturhistoriske bevaringsværdier knytter sig til sporene efter menneskers virksomhed i det åbne land og byerne fra forhistorisk tid og frem til nyeste tid. Mange steder opleves sammenhængende kulturhistoriske helheder, såkaldte kulturmiljøer. Ved et kulturmiljø forstås et geografisk afgrænset område, som ved sin fremtræden afspejler væsentlige træk af den samfundsmæssige udvikling. De værdifulde kulturmiljøer kan række flere hundrede år tilbage og beskrive et udviklingsforløb, eller de kan illustrere en bestemt epoke.

Regionplanerne indeholder i dag retningslinier for varetagelsen af de kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder kirkeomgivelser og beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer. Bevaringsværdierne omfatter således ikke blot enkeltstående kulturelementer som fortidsminder, bevaringsværdige bygninger og anlæg, men også helheder som en herregård med dens jordtiliggende, en jernbanestrækning med stationer eller et havne- og industriområde. Kommuneplanerne skal fremover indeholde retningslinjer for sikring af disse bevaringsværdier.

Ved kortlægningen og udpegningen af kulturmiljøer har amterne anvendt »Kulturhistorien i planlægningen«, også benævnt KIP-metoden, medens kortlægningen af by- og bygningsbevaringsinteresserne er sket i kommuneatlas ved brug af SAVE-systemet – Survey of Architectural Values in the Environment. I Kulturarvsstyrelsens kulturmiljøatlas er begge fremgangsmåder benyttet. Metoderne udvikles løbende blandt andet i forbindelse med udpegningen af potentielle naturparkområder.

Kulturarvsstyrelsen er i gang med at definere og udpege særlige kulturarvsarealer med kendte arkæologiske forekomster af national interesse. Udpegningen vil være afsluttet i 2005. Formålet hermed er at henlede opmærksomheden på, at en ændret arealanvendel-